

Beleids- begroting

2025 - 2028

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

Publieksversie

Talentopgave | Toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling | Toekomstbestendig sociaal domein
| Duurzame inrichting | Wijkgerichte aanpak | De inwoner centraal

Publieksversie

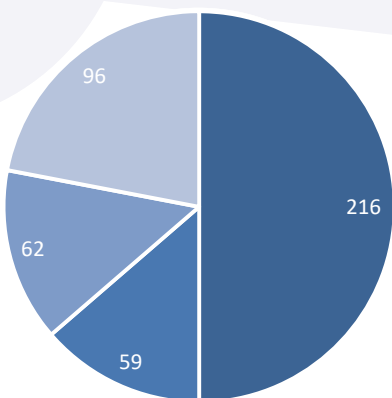
Beleidsbegroting 2025 - 2028

In de Beleidsbegroting van de gemeente Hengelo staan de verwachte inkomsten en uitgaven voor de komende jaren. In de begroting maken we duidelijk welke taken we uitvoeren en wat dat kost. Daarnaast beschrijven we welke beleidsmatige- en financiële ontwikkelingen in de komende jaren van invloed zijn. In deze publieksversie leest u wat we op de verschillende programmaonderdelen willen bereiken, wat dat mag kosten en wat we daarvoor in 2025 zoal gaan doen. De gemeentebegroting is digitaal beschikbaar in het financieel portaal van de gemeente Hengelo (<https://financien.hengelo.nl>).

Inkomsten en uitgaven van de gemeente Hengelo

Inkomsten

Waar komt het geld vandaan

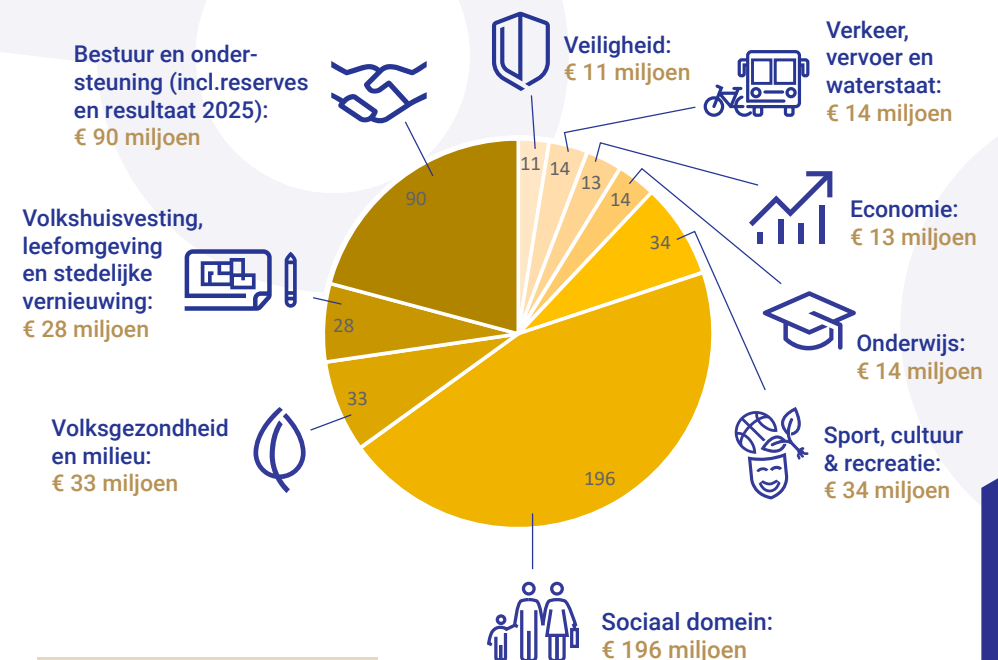
Inkomsten 2025

(x € 1 miljoen)

Gemeentefondsuitkering	216
Specifieke uitkeringen van het Rijk	59
Lokale heffingen	62
Overige inkomsten	96

Totaal inkomsten 433

Uitgaven Waar gaat het geld naar toe

Totaal uitgaven:
€ 433 miljoen

Wat willen we bereiken?

De Beleidsbegroting van de gemeente Hengelo bestaat uit een strategische agenda (de kern van de begroting, we noemen deze 'Hengelo in verbinding') en 9 beleidsprogramma's. Op de volgende pagina's leest u een samenvatting met daarin de belangrijkste doelen en opgaven.

Hengelo in verbinding

De vijf opgaven in de strategische agenda, die we 'Hengelo in verbinding' noemen, zijn:

- toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling;
- toekomstbestendig sociaal domein;
- duurzame inrichting;
- wijkgerichte aanpak;
- de inwoner centraal.

Deze thema's zorgen voor focus en geven richting aan onze investeringen. Binnen deze opgaven is besloten om drie topprioriteiten aan te wijzen

- talentopgave;
- jeugd(zorg);
- energie en warmte.

We doen dit zodat we grote, noodzakelijke stappen kunnen zetten. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt en de meerjarige financiën die onder druk staan.

Talentopgave

Het aantrekken, boeien en binden van talent en jonge gezinnen is een van de grootste opgaven. We hebben dat de talentopgave genoemd. De beroepsbevolking in Twente daalt fors de komende jaren. Dat betekent dat, als we niets doen, er steeds minder Hengeloërs en Twentenaren zijn die onze (innovatieve, technologische) maakindustrie laten floreren. En ook minder mensen om onze voorzieningen op het gebied van gezondheid, zorg, cultuur, sport, winkelen & horeca, recreatie & toerisme op peil te houden. We zetten fors in om talenten (knappe knoppen én gouden handen van de toekomst) en hun levenspartners meer en beter aan onze stad en regio te binden.

Jeugd(zorg)

Binnen het sociaal domein zijn er meerdere opgaven die onze aandacht vragen. De inzet op jeugd(hulp) is een opgave waar de kosten het hardst stijgen. Die vraagstukken zijn complex, hier is meer grip noodzakelijk. Het is belangrijk om de jeugdhulp beheersbaar te maken. Zo kunnen we de meest passende hulp bieden binnen de financiële grenzen. Tegelijk willen we de jeugd, die onze toekomst is, kansen bieden. We willen hen onderdeel maken van de ambities in de Koers 2040.

Energie en warmte

Beschikbaarheid van voldoende en betaalbare energie en warmte is onlosmakelijk verbonden met onze opgaves op het gebied van woningbouw en economische ontwikkeling. Deze gaan hand in hand met de vraagstukken op het gebied van energie en warmtevoorziening. Om jong talent en jonge gezinnen aan te trekken, is een goed vestigingsklimaat belangrijk. Een duurzame inrichting raakt ons allemaal. We werken dan ook nauw samen met inwoners, medeoverheden, partners, bedrijven en instellingen. We zullen daarbij moeten inspelen op (snel) veranderende omstandigheden en moeten rekening houden met forse investeringen om onze gemeente toekomstbestendig te maken.

Wat willen we bereiken?

De Beleidsbegroting van de gemeente Hengelo kent 9 programma's. Hieronder leest u per programma de belangrijkste doelen en opgaven.

Veiligheid

- Minder vermogens-, vandalisme- en geweldsdelicten, zoals inbraken, diefstal, vernielingen en mishandeling.
- Minder (georganiseerde) misdaad die het vertrouwen in de maatschappij aantast (ondermijnende criminaliteit), zoals drugshandel, fraude en witwassen.
- Inwoners voelen zich veiliger in Hengelo.
- Inwoners ervaren minder overlast in hun wijk of buurt.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

Om goed te weten wat er speelt in de samenleving, moeten wij dichterbij inwoners komen. Daarom werken we meer en meer wijkgericht. Het is daarom belangrijk dat mensen ons zien en weten te vinden. Dat helpt om het publieke vertrouwen te versterken, de bewustwording van risico's te vergroten en de bereidheid om meldingen te doen te bevorderen.

In de strijd tegen ondermijnende criminaliteit vormt weerbaarheid het schild dat een samenleving beschermt en verdedigt. Bovendien werken wijkteams en scholen hard om kwetsbare jongeren op het rechte pad te houden. Kennisdeling en samenwerking blijft de basis voor succes. Zo werken we gezamenlijk aan een veiligere stad, met minder overlast, (georganiseerde) misdaad en delicten.

Verkeer, vervoer en waterstaat

- Hengelo is beter bereikbaar met de fiets, de auto en het openbaar vervoer.
- De wegen en fietspaden in Hengelo zijn heel en veilig.
- De openbare ruimte in Hengelo is schoon.
- Fietsers kunnen hun fiets makkelijker en veiliger stallen in de binnenstad.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

In 2025 verbeteren we de bereikbaarheid en toegankelijkheid van bushaltes. Haltes worden toegankelijk gemaakt voor mindervaliden en mensen met een visuele beperking. Daarnaast breiden we het deelvervoer in de stad uit en onderzoeken we samen met de gemeente Enschede de bereikbaarheid van de oostzijde van de stad.

Ook doen we onderzoek naar het verkeer rondom het centrum om de binnenstad bereikbaar te houden en meer ruimte te creëren voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer. Voor de verbetering van de verkeersveiligheid gaan we op drie plekken aan de slag: Oldenzaalsestraat ter hoogte van de fietsoversteek bij het tankstation, de actualisatie van de inrichting van de 30 km/uur-zone op de Noordelijke Esweg, en de aanpak van de fietsoversteek bij Kleispoor - Weusthagstraat. Ook starten we met de eerste projecten uit het (nog vast te stellen) Actieplan Fiets en actualiseren we het parkeerbeleid. Zo blijven we werken aan een bereikbare, veilige en leefbare stad.

Sport, cultuur en recreatie

- Meer inwoners van Hengelo sporten, bewegen en spelen.
- Inwoners en bezoekers waarderen het culturele aanbod en erfgoed in Hengelo hoger.
- Inwoners zijn meer tevreden over de hoeveelheid en kwaliteit van openbaar groen in Hengelo.
- Hengelo kent meer biodiversiteit in de openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

Sport, cultuur, recreatie en openbaar groen hebben een belangrijke rol in onze gemeente. Ze zorgen voor ontmoeting, plezier, prestatie, behouden van (jong) talent en het creëren van een bruisende stad en omgeving. Daarom investeren we in de vind- en zichtbaarheid van het totale sport, beweeg- en speelaanbod. Ook faciliteren en ondersteunen we sportaanbieders. Hiermee moedigen we inwoners aan om te sporten, te bewegen, te spelen of cultureel bezig te zijn. We breiden de gratis lidmaatschappen voor de bibliotheek uit, vanaf 2025 ook voor de leeftijdsgroep 18 tot 27 jaar. We zetten in op culturele initiatieven die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van het focusgebied Hengelose Magneet (zie omgevingsvisie), met als doel talent te boeien en te binden aan Hengelo en de regio.

De afgelopen jaren zijn alle Hengelose wijken vergroend met het project van Grijs naar Groen. In 2025 gaan we verder: ook de binnenstad en Beckum/Oele komen aan de beurt. Dat doen we samen met onze inwoners en hopen we de kwaliteit én hoeveelheid van het groen te bevorderen. Ook het langer vasthouden van water in ons gebied is een belangrijk uitgangspunt. We werken verder aan het Gebied en Accommodatie-voorzieningen Plan (GAP) waarin we op langere termijn een doorkijk maken voor alle sport-, beweeg- en speelvoorzieningen.

Onderwijs

- Minder kinderen en jongeren in Hengelo hebben een onderwijsachterstand.
- Meer jongeren behalen een startkwalificatie.
- Schoolgebouwen passen beter bij de leerlingenaantallen.
- Schoolgebouwen in Hengelo worden multifunctioneler gebruikt, zoals voor kinderopvang (integrale kindcentra).

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

In 2025 starten we met de uitvoering van het Integraal huisvestingsplan (IHP). We willen goede schoolgebouwen realiseren, die de nodige flexibiliteit bieden. Met voldoende ruimte voor het huidige aantal leerlingen én die aan te passen zijn aan een stijgend aantal leerlingen, vanuit onze ambitie om als stad te groeien. Ook zetten we vanuit het IHP in op het efficiënt (en multifunctioneel) gebruik van de schoolgebouwen.

Wij investeren vanuit de Lokale educatieve agenda (LEA) in het vergroten van onderwijskansen. Dat doen we door de basisvaardigheden te versterken en een breed ontwikkelingsperspectief te bieden. We signaleren zo vroeg mogelijk waar actie nodig is. Zo zorgen we ervoor dat er minder kinderen en jongeren een onderwijsachterstand oplopen en meer jongeren een startkwalificatie behalen.

Sociaal Domein

- Meer inwoners zetten zich in voor de (lokale) samenleving.
- Minder inwoners zijn eenzaam.
- Minder inwoners hebben problematische schulden.
- Meer inwoners maken optimaal gebruik van ons armoedebeleid.
- Meer inwoners met weinig kans op regulier werk hebben een (zo nodig aangepaste) baan.
- Meer inwoners weten de algemene voorzieningen te vinden.
- Minder inwoners zijn aangewezen op maatwerkvoorzieningen Wmo en jeugd bij het oplossen van problemen in hun leefsituatie.
- Inwoners zijn tevreden over de re-integratievoorzieningen en maatwerkvoorzieningen Wmo en jeugd van de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

Met ingang van 2025 gaan we de begeleiding en dagbesteding meer in de wijk organiseren, dichterbij de Hengeloërs. Dit noemen we de basisondersteuning. We zetten meer in op het voorkomen van problemen en het vergroten van de eigen kracht van mensen in het dagelijks leven. Wij zetten ons in om de overgang naar de basisondersteuning zo soepel mogelijk te laten verlopen, zodat niemand buiten de 'boot valt'. Het kan alleen anders als wij het samen doen: gemeente, partners en inwoners.

Voor de opvang van nieuwkomers ligt er wettelijke gemeentelijke verplichting. Hiervoor hebben we in 2024 het pand aan de Hazenweg gekocht. Zo houden we de regie en kunnen we de opvang van nieuwkomers waarborgen. Er zijn verbouwingen nodig om het pand geschikt te maken voor langdurige bewoning. We verwachten hier in 2025 mee te kunnen starten.

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

- Huishoudens en organisaties verbruiken minder (fossiele en niet-fossiele) energie.
- Huishoudens en organisaties wekken meer duurzame energie op met behulp van zon, wind of warmtebronnen.
- Er is minder afval en grondstoffen worden meer en vaker opnieuw gebruikt (circulaire economie).
- Hengelo heeft meer capaciteit om water op te vangen bij hevige neerslag.
- Hengeloërs hebben een gezondere levensstijl.
- Het verschil in ervaren gezondheid tussen inwoners met een hoge en een lage sociaal economische status (SES) is kleiner geworden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

We zetten actief in op energiebesparing. Hiervoor hebben we subsidieregelingen en leenvormen ontwikkeld. We voeren het stimuleringsplan energiebesparing uit, dat is gericht op diverse doelgroepen en sectoren. Dat doen we samen met de coöperatie Energie van Hengelo, die energiecoaches en de Fixbrigade. Ook kijken we naar de bronnenstrategie en het regionale warmtenet en stellen we uitvoeringsplannen op. Daarin staat hoe en wanneer wijken van het aardgas af gaan en welke alternatieven daarvoor beschikbaar zijn. Verder richten we de Drienerbeek tussen de Paul Krugerstraat en de zandvang aan de Wemenstraat opnieuw in. Uiteindelijk gaat dat deel uitmaken van het Wemenpark. De Berfloebek tussen de Breemarsweg en het KMS-terrein wordt stap voor stap opnieuw ingericht. Ook proberen we in overleg met initiatiefnemers de beek bovengronds te halen. Met het oog op de volksgezondheid geven we, samen met partners en inwoners, uitvoering aan de nieuwe nota gezondheid. Die nota gezondheid ligt eind 2024 ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

Economie

- Meer banen in Hengelo, ook voor eigen inwoners.
- Meer groei uit kennisintensieve en innovatieve industrie zoals de sector Hightech systemen en materialen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

Samen met de Twente Board en stakeholders in Twente werken wij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven. Daarvoor is de beschikbaarheid van voldoende bedrijfsruimte essentieel. In 2025 verkennen we de mogelijkheden voor het toevoegen van nieuwe bedrijfsruimte. Hierbij kijken we niet alleen naar herstructurering op bestaande terreinen, maar ook naar mogelijke nieuwe bedrijfslocaties.

Ook het verduurzamen en toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen gaat door. Samen met de gemeente Enschede werken we ook verder aan de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de Spoorzone Hengelo - Enschede.

In deze verschillende opgaven werken we aan meer banen in Hengelo en dragen we bij aan groei uit kennisintensieve en innovatieve industrie zoals de sector Hightech systemen en materialen.

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

- Hengelo kent een groter aanbod van koop- en huurwoningen.
- Inwoners kunnen langer zelfstandig blijven wonen in een geschikte woning.
- Meer woningzoekenden vinden een passende woning in Hengelo.
- Inwoners zijn meer tevreden over de kwaliteit van hun fysieke leefomgeving zoals voor veiligheid, gezondheid en natuur.
- Meer mensen bezoeken de binnenstad van Hengelo en verblijven er langer.
- We hebben een aantrekkelijk compact stadshart waarin winkels en horeca in de binnenstad van Hengelo meer bijeen zijn gebracht in een kleiner gebied.
- Er wonen meer mensen in de binnenstad.
- Er wonen, werken en leren meer mensen in Hart van Zuid.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?

Nederland is een klein land met grote opgaven die vragen om keuzes als het gaat om de openbare ruimte. De groei van de bevolking, klimaatverandering en toenemende sociaal-culturele verschillen vragen om keuzes voor wonen, werken, mobiliteit en voorzieningen in het hele land. We moeten meer banen creëren en huizen bouwen om Twente als regio leefbaar te houden. Ook in 2025 gaan we daar in Hengelo onverminderd mee door. De ontwikkelingen in de binnenstad en Hart van Zuid zijn daarvan concrete voorbeelden. Samen met Almelo, Enschede en Provincie Overijssel hebben we de handen ineengeslagen en een Regionale Stedelijke Investeringsagenda (RSIA) opgesteld. De ontwikkeling van de Spoorzone Hengelo Enschede (SHE) is een belangrijk onderdeel voor het bereiken van onze ambities uit de RSIA. Samen met het Rijk werken we in 2025 aan de uitwerking van de nota Ruimte in een verstedelijkingsstrategie voor Twente. Tegelijkertijd gaan de ontwikkelingen in de binnenstad door en worden de plannen voor Lange Wemen verder uitgewerkt.

We hebben nadrukkelijk aandacht voor de combinatie zorg, welzijn en wonen met voorzieningen dichtbij voor wie dat nodig heeft.

Bestuur en ondersteuning

- Meer (jonge) inwoners en andere belanghebbenden zijn betrokken bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid en zij voelen zich gehoord.
- Inwoners waarderen de dienstverlening van de gemeente Hengelo hoog.
- De gemeente Hengelo blijft financieel gezond waarbij we ambities blijven realiseren vanuit de logica van de Hengeloër.

Wat gaan we daarvoor doen in 2025?*

Er is krapte op de arbeidsmarkt en daar hebben wij als gemeente Hengelo ook mee te maken. Voor 2025 en verder gaan wij ons plan van aanpak arbeidsmarkt-positionering verder tot uitvoering brengen en doorontwikkelen. We trekken jong talent en zij-instromers aan door het verbeteren van ons werkgeversmerk en arbeidsmarktcommunicatie. Daarnaast blijven we ons ook inzetten op behoud, het binden en boeien van onze huidige medewerkers.

In 2024 zijn we gestart met een uitvoeringsplan voor onze dienstverlening. We richten ons op drie onderdelen: *de basis op orde*, waarin we samenhang aanbrengen in hoe we als gemeente overkomen en handelen. Dat doen we door heldere taal te gebruiken. En verder te werken aan onze *digitale dienstverlening*, zoals het digitaliseren van aanvragen van producten. Tot slot willen we met *inwonersparticipatie* blijven aansluiten bij de behoeften en ervaringen van onze inwoners. In onze bestuurlijke besluiten staat ook duidelijk beschreven waarom we wel óf juist niet voor participatie hebben gekozen.

